

El pas del Mode de Representació Primitiu al Mode de Representació Institucional, En l'àmbit de l'espectador

La transició del Mode de Representació Primitiu (M.R.P.) cap al Institucional (M.R.I.) el podem acotar entre els anys 1906-1916, ja que es el període on es produeixen la majoria de canvis. A partir de 1916 al 1929 s'acaba de perfeccionar, però la part on es produeixen els canvis més importants es l'anterior. Jo he escollit enfocar-ho des de el punt de vista de l'espectador, ja que crec que es el que sofreix tots els canvis, ja que aquest canvi (bàsicament) de llenguatge va dirigit a millorar el producte que ell consumeix. També dir que essencialment me basat en el cinema francès ja que hi trobem les tres situacions: M.R.P.-transició-M.R.I. amb claredat.

Amb aquests canvis l'espectador es veu obligat a educar l'ull, i també la ment, a les noves exigències del M.R.I. si bé també aquesta transformació també provocar el canvi d'arquetip d'espectadors.

Durant l'època del M.R.P., amb l'inici de la posada en escena el cinema adquirir el rol d'acompanyant d'un seguit d'espectacles ambulants de feria, el que inevitablement provocava que la immensa majoria del seu públic fos proletariat o semblants, i com un cercle viciós això provocava que els films fossi de la mateixa indole, el que encara exclouia més la societat burgesa d'aquets rituals. Però aquest cinema conegut com cinema atracció, ja que oferia al públic la possibilitat de viure experiències increïbles, s'acaba sobre el 1910, en plana transició de un mode de representació primitiu a un institucional amb gran part gracies als Palaus Cinematogràfics, gran sales on l'únic que es mostrava era cinematografia narrativa ja comencem a caminar cap un relat amb una estructura narrativa amb una manifesta continuïtat lògica i divisibilitat. Aquest canvi d'escenari va significar molt, ja que al pesar d'estar exhibit temporalment en les perifèries metropolitanes es sales itinerants a un Palau cinematogràfic, va suposar un canvi molt gran del tipus de públic que a partir de llavor començava a visionar cinema, (si més no les sales itinerants van anar desapareixen poc a poc). Sota el meu punt de vista aquest canvi d'espectadors va ser essencialment el que va motivar la transició d'un mode de representació primitiu, potser més vulgar i fet *a grosso modo* amb la intenció indiscriminada de guanyar diners, cap a un mode de representació més fi, ordenat, classificat com es el M.R.I., destinat a un públic amb una educació lectiva, ja que el

canvi es basa en el llenguatge, cada vegada més sofisticats per igualar-se a la novel·la o el teatre, reconeguts socialment com arts destinats a la burgesia, el qual era l'objectiu del cinema.

Aquest llenguatge del M.R.I. articulat a partir del muntatge havia de ser tan invisible per l'espectador com el del M.R.P. (on no n'hi havia), d'aquí el concepte de Muntatge Invisible, ja que la seva ambició no era altra que passa desapercebut, com si fos imposat arbitràriament, com són les paraules que desperten en nosaltres l'atenció per com són sinó pel que fan entendre (i tan sols es fes manifest en el moment de grans canvis temporals, amb fosos, iris, etc...). Complir aquest requisit a més situant l'espectador dins l'acció, es conseqüència dels moviments lògics que acompanyats d'una total transparència, fan que la continuïtat sigui fluida, sempre basada en una historia lineal diacrònica, on no es deixa lloc a dubtes. Però aquest nou llenguatge que l'espectador no havia de percebre en la seva essència sinó en el seu contingut va ser motivat, per la necessitat dels realitzadors de sofisticar la narrativa espacial de les seves obres a causa del canvi arquetípic del seu públic, ara havien de proporcionar a l'espectador una obra més complexa, que la simple reproducció de la realitat quotidiana com havien fet els Lumière. En conseqüència aquesta narrativa més complexa necessita d'unes característiques tècniques més agressives emocionalment. Per damunt de tot enfortir l'empatia de l'espectador amb el personatge i potencia la subjectivitat, per lo qual es d'obligatòria necessitat la proximitat "física" amb aquest. Tot això desemboca amb l'ús de plans molt més tancats i innovadores maneres d'ensenyar el que abans es veia en un pla general amb un pla molt més tancat, com poden ser els tràvelings o el pla-contrapla produït la necessitat d'un ràcord per a poder comprendre la continuïtat, el que ens porta a la necessitat d'un llenguatge que no intervingui en la historia condicionant-la, sinó tan sols fen entendre el seu contingut, amb senzillesa. Però aquest llenguatge ha de ser compres après i interioritzat pel públic (com qualsevol altre llenguatge) per a poder-lo d'escarrollar com a mode de representació. Aquí es on juga un paper capital el públic, ja que ell es el jutge que dictamina el rumb del cinema. En aquesta ocasió l'espectador (burges en la seva majoria) el compregué i l'acceptar. Un altre efecte que produí el pas del M.R.P. al M.R.I. fou el nou interès del públic per les estrelles del cinema, que ja no sols interessaven dins la pantalla, sinó també al que refereix en la seva vida privada i on l'èxit de les obres ja no sols es degut a la seva qualitat cinematogràfica si no a tot el seu aparell productiu.

Així dons sota el meu punt de vista l'espectador va ser l'últim motivador de la transició del M.R.P. cap al M.R.I. i també acceptà els nombrosos canvis que s'efectuaren tant a nivell narratiu, com l'articulació del llenguatge i la linealització del relat (més endavant, un cop ja establerta, trencada per Griffith) malgrat l'augment de complexitat de les estructures narratives, contraposades amb les anècdotes del M.R.P. amb l'únic eix de continuïtat situat en la successió de les escenes que començaven i acabaven amb la entrada i sortida dels personatges. Com a nivell de la posada passant de unes vistes on el quadre centrista i autàrtic ho abraçava tot des d'una distància considerable, a una successió coherent de plans que ensenyaven tan o més, que l'anterior, completant-se amb el fora de camp. I com he dit aquest canvi del cinema que comença amb el seu canvi de situació fou motivat per l'augment de l'assistència de la burgesia a les sales cinematogràfiques, el que aproxima el cinema als seus gustos.